

Lekcja

Temat: Zatrudnienie.

1. Kodeks pracy – akt prawny regulujący prawa i obowiązki wszystkich pracowników objętych stosunkiem pracy oraz określający minimum obowiązków pracodawców.
2. Stosunek pracy jest podstawową formą prawną, w której ramach zatrudnia się pracowników. Nawiązanie stosunku pracy między pracownikiem a pracodawcą jest najczęściej wynikiem zawarcia umowy o pracę. Ponadto stosunek pracy może zostać nawiązany w wyniku
 - a) Powołania, na mocy którego powierza się danej osobie określone stanowisko kierownicze lub inne samodzielne, m.in. w administracji publicznej (np. zastępca prezydenta miasta)
 - b) Mianowania, stosowanego w przypadkach uzasadnionych szczególnym charakterem pracy, określonych odrębnymi przepisami prawnymi (np. sędzia, nauczyciel)
 - c) Wyboru, z którego wynika obowiązek świadczenia pracy w charakterze pracownika (np. prezydent miasta)
 - d) Zawarcia spółdzielczej umowy o pracę między spółdzielnią pracy a jej członkiem.
3. Formy zatrudnienia
 - a) Wynikające z nawiązania stosunku pracy
 - umowa o pracę
 - powołanie
 - wybór
 - mianowanie
 - spółdzielcza umowa o pracę
 - b) wynikające z zawarcia umowy cywilnoprawnej
 - umowa – zlecenie
 - umowa o dzieło
 - kontrakt menadżerski
 - umowa agencyjna
 - wolontariat
 - staż
 - praktyka absolwencka
4. Umowa o pracę powinna być zawarta w formie pisemnej. Niezbędnymi elementami umowy są:
 - data zawarcia umowy
 - strona umowy: imię i nazwisko pracownika oraz nazwa pracodawcy
 - rodzaj umowy (np. na okres próbny)
 - okres zatrudnienia (w przypadku umów terminowych)
 - rodzaj umówionej pracy (stanowisko)
 - wymiar czasu pracy (np. pełen etat)
 - kwotę wynagrodzenia
 - datę rozpoczęcia pracy
 - miejsce wykonywania pracy
5. Rodzaje umów o pracę

- na okres próbny
- na czas nieokreślony
- na czas określony

6. Formy rozwiązania umowy o pracę
 - a) Za porozumieniem stron – najkorzystniejsza forma z punktu widzenia pracodawcy i pracownika. Strony nie mają w stosunku do siebie żadnych zobowiązań
 - b) Za wypowiedzeniem przez jedną ze stron – długość wypowiedzenia zależy od rodzaju zawartej umowy, czasu jej trwania oraz okresu zatrudnienia u pracodawcy
 - c) Bez wypowiedzenia – takie rozwiązanie umowy jest możliwe jeśli pracownik poważnie naruszył obowiązki pracownicze (np. dopuścił się kradzieży). Pracownik również może zwolnić się bez wypowiedzenia, np. gdy dana praca szkodzi jego zdrowiu i zostało to potwierdzone przez lekarza
 - d) Z upływem czasu na jaki była zawarta umowa o pracę
 - e) Z dniem ukończenia pracy
7. Świadcstwo pracy jest jednym z najważniejszych dokumentów stwierdzających zatrudnienie pracownika u danego pracodawcy. Określa m.in. okres zatrudnienia i wysokość wynagrodzenia. Jest niezbędne przy podejmowaniu kolejnego stosunku pracy oraz do ustalenia świadczeń rentowych i emerytalnych.
8. Płaca to cykliczne wynagrodzenie wypłacone pracownikowi z tytułu zatrudnienia. Wyróżnia się płacę:
 - a) Minimalną – będącą najniższą płacą gwarantowaną pracownikom przez prawo
 - b) Netto – wynagrodzenie po potrąceniu podatków i składek na ZUS
 - c) Brutto – wynagrodzenie łącznie z podatkami i składkami ZUS

Zadanie domowe

Sprawdzić w Internecie jakie są okresy wypowiedzenia umowy o pracę.